

Sygn. akt III PSK 229/21

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa Z. Ś.

przeciwko D. Sp. z o.o. w J.

o premię,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 19 lipca 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 30 marca 2021 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 marca 2021 r., VII Pa (...), Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w J. zmienił wyrok z dnia 6 października 2020 r., IV P (...), Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w J. w ten sposób, że zasądził: od strony pozwanej D. Sp. z o.o. w J. na rzecz powoda Z. Ś. kwotę 11.104,86 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 6 lipca 2019 r. do dnia zapłaty oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pozwany zarzucił naruszenie: art. 65 k.c.; art. 8 k.p. w związku z art. 78 § 1 i art. 80 k.p. oraz art. 8 k.p.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił występującymi w sprawie istotnymi zagadnieniami prawnymi, wymagającymi wyjaśnienia:

I. czy art. 80 k.p., w związku z art. 8 k.p. może mieć zastosowanie, tak jak zinterpretował go i zastosował w świetle ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy, czy też za prawidłową należy uznać interpretację tego przepisu i jego zastosowanie przez Sąd Okręgowy;

II. czy w przypadku dokonania w oparciu o zasadę słuszności i sprawiedliwości społecznej oraz intencję stron, zasadna jest taka interpretacja umowy, w oparciu o art. 65 (skarżący nie podaje jakiego aktu prawnego), która pozwala na uznanie, że interpretując zapis aneksu do umowy o pracę intencją stron było, żeby nagroda przysługiwała, mimo braku przyczynienia się do osiągnięcia zysku za dany rok obrotowy i nieprzepracowanie całego roku obrotowego;

III. czy brak było podstaw, jak uznał Sąd Okręgowy, do zastosowania art. 8 k.p. w przypadku, gdy pracownik domaga się nagrody za wypracowanie zysku w danym roku obrotowym w sytuacji nieprzyczynienia się swoją pracą do wypracowania tego zysku z powodu znacznej w pracy absencji oraz nieprzepracowania całego roku obrotowego, za który ten zysk został wypracowany, który został wypracowany niemal wyłącznym staraniem pozostałych członków (członka) zarządu;

IV. czy zastosowanie ma art. 80 k.p. w związku z art. 8 k.p., do prawa do nagrody w sytuacji, gdy dotyczy ona całego roku obrotowego, a strony nie przewidziały w umowie możliwości proporcjonalnego do okresu zatrudnienia prawa do nagrody w przypadku nieprzepracowania całego roku za, który nagroda jest przyznawana?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Nie przysługuje od każdego orzeczenia sądu drugiej instancji, które nie satysfakcjonuje strony skarżącej. Wnosi się ją do Sądu Najwyższego od prawomocnego wyroku poza tokiem instancji. Jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania musi być uzasadnione istotnym interesem publicznym, w szczególności potrzebą dokonania wykładni przepisów, które jeszcze nie doczekały się sądowej interpretacji albo wywołują wątpliwości interpretacyjne, rozstrzygnięciem istotnych zagadnień prawnych, zwłaszcza o charakterze precedensowym, dotychczas nierozważanych przez Sąd Najwyższy, wreszcie wyeliminowaniem orzeczeń oczywiście i rażąco wadliwych. Wniesienie skargi kasacyjnej doznaje istotnych ograniczeń, pozwalających Sądowi Najwyższemu na wstępną selekcję spraw, które będą merytorycznie rozpoznane (tzw. przedsąd).

Wymagania konstrukcyjne skargi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c., nakładając na skarżącego między innymi obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia, który jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołać się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w

art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie (sporządzone odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) powinno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, lecz także przy rozpoznawaniu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący powinien dostrzec zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 kwietnia 2021 r., I USK 214/21, LEX nr 3245418, z 29 kwietnia 2021 r., I USK 128/21, LEX nr 3245435; z dnia 29 kwietnia 2021 r., I USK 99/21, LEX nr 3270192).

Skarga kasacyjna wniesiona przez skarżącego nie spełnia wymogów przewidzianych dla tego pisma procesowego. Pomimo bowiem wskazania w niej zagadnień prawnych, które w ocenie pozwanego mają stanowić o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie zawiera ona odrębnego uzasadnienia złożonego wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że nie jest jego rzeczą poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, LEX nr 2312016; 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17, LEX nr 2351305; 10 maja 2018 r., I CSK 800/17, LEX nr 2486177; 31 sierpnia 2021 r., III CSK 82/21, LEX nr 3342496).

Brak przytoczenia powodów, dla których skarżący domaga się wyjaśnienia wskazywanych zagadnień prawnych uchyla obowiązek Sądu Najwyższego badania, czy ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania rzeczywiście wystąpiła. Można jedynie zauważyć, że wielokrotnie różne przepisy przewidują (przewidywały) nabycie prawa do wynagrodzenia (premii, nagrody, prowizji) w wysokości proporcjonalnej do czasu przepracowanego przez pracownika w ciągu roku (patrz przykładowo art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej, jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1872 ze zm.; art. 43 obowiązującej do dnia 19 stycznia 2021 r. ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 1644 ze zm. czy § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 1991 r. w sprawie zasad przyznawania prowizji od zysku przedsiębiorstwa państwowego, Dz.U. Nr 112, poz. 482 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c.